

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA EN MATÈRIA DE TRANSPORT PÚBLIC DE VIATGERS

TRAMITACIÓ

- El 28 de novembre de 2017 una ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava el seu desacord amb les condicions d'ús de l'actual Reglament que regula la T-16 establertes per l'Autoritat del Transport Metropolità.
- La comprovació del fet presumptament greujós ha comportat, en síntesi, l'estudi de les circumstàncies concurrents, l'anàlisi de la normativa aplicable i l'observació de si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat. Amb aquesta finalitat, aquesta Sindicatura ha dut a terme les accions següents:
 - El 30 de novembre de 2017 l'assessora va iniciar l'anàlisi de la documentació oficial presentada per la persona interessada.
 - D'acord amb el principi d'economia administrativa, no es va efectuar petició d'informe a l'alcaldia, ja que consta a l'expedient suficient informació per poder emetre un pronunciament.
- El 4 de desembre de 2017 l'assessora, a partir de la informació aportada per la persona interessada, la informació de la qual es disposa arran d'anteriors expedients i l'anàlisi dels fets, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

CONSIDERACIONS

Descripció de la queixa

La promotora de la queixa manifesta la seva disconformitat amb relació a les noves condicions d'ús del títol de transport T-16, que han passat de regir-se per la data de compliment d'anys de cada titular usuari a una única data per a tots els beneficiaris coincident amb el dia 31 de desembre de l'any en què es compleixen 16 anys, amb independència del moment de l'any en què es compleixin, fet que genera un greuge comparatiu entre els nascuts a començaments d'any i els de finals d'any, que pot arribar a representar fins a quasi un any de tenir reconegut o no el dret a la gratuïtat del transport públic.

Posició municipal

Amb motiu de la supervisió d'altres expedients en relació amb la tramitació i gestió de la T-12, aquesta Sindicatura va ser informada que el Reglament d'utilització de la T-12 va ser aprovat per Acord del Comitè Executiu de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), el 20 de maig de 2009. En data 17 de juny de 2010 es va produir l'aprovació del nou Reglament de la targeta T-12, per part del Consell d'Administració de l'ATM, que va ser modificat en sessió del 23 de desembre de 2015, ampliant l'edat d'ús fins als 14 anys inclosos i permetent la doble emissió dels títols en uns casos determinats.

Per acord del Consell d'Administració de l'ATM, de data **14 de desembre de 2016 es va aprovar l'ampliació de la l'edat d'utilització de la targeta T-12, de manera que passa a ser vàlida fins al 31 de desembre de l'any en què el menor compleix els 16 anys**, es va canviar la seva denominació per T-16 i es va aprovar el nou Reglament d'utilització de la targeta T-16.

En resposta a anteriors recomanacions efectuades des d'aquesta Sindicatura, des de l'ATM es va informar que l'objectiu d'aquest títols de transport (abans T-12) és afavorir l'adquisició de l'hàbit d'utilitzar el transport públic, motiu pel qual les administracions públiques assumeixen els costos del transport públic mentre que els ciutadans beneficiaris n'assumeixen els costos de gestió i emissió.

També s'ha informat que la implementació de la T-Mobilitat comportarà una redefinició dels diferents títols de transport, entre ells la T-16.

Normativa aplicable

L'article 103 de la Constitució espanyola estableix que l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret.

L'anunci sobre les tarifes que han de regir a partir del dia 1 de gener de 2017 al sistema de transport públic col·lectiu a l'àmbit del sistema tarifari integrat a l'àrea de Barcelona, emès pel Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) i publicat al *Diari Oficial de la Generalitat* (DOG) número 7275, de 28 de desembre de 2016, en relació amb les condicions dels títols de transports inclou la publicació de l'aprovació de l'ampliació de l'edat d'utilització de la nova targeta T-16 des dels 4 anys fins **al 31 de desembre de l'any en què fan 16 anys**, i permet utilitzar de manera il·limitada i gratuïta els serveis de transport públic integrat dins la zona tarifària del municipi on tingui la residència el titular de la targeta. És un títol personalitzat amb el nom i el DNI/NIE/passaport/llibre de família, que s'ha de validar a cada viatge, i només el pot fer servir el nen o la nena que en sigui el titular, i ha d'anar acompanyat del document identificador (o fotocòpia) per a la seva acreditació. També estableix que el titular és responsable de la conservació i correcta utilització de la targeta i que està obligat a comunicar a l'ATM, o entitat en qui delegui, la seva pèrdua o sostracció.

Així mateix, s'ha d'assenyalar que des de l'ATM es va informar a aquesta Sindicatura, en el marc de l'expedient de queixa 249/17, amb motiu d'un anterior expedient de queixa, que una de les principals finalitats de la targeta T-16 és cobrir el servei de transport públic en el trajecte del nen o la nena per anar a escola, fins a finalitzar el període d'ensenyament secundari obligatori, motiu pel qual la darrera revisió del Reglament es va fer en el sentit de garantir l'acabament del curs 4t ESO amb la targeta T-16.

S'afegia que els nois i noies acaben l'educació secundària alguns amb 15 anys i d'altres amb 16 ja complerts, motiu pel qual s'ha fixat el 31 de desembre de l'any en què es fan els 16 anys a l'efecte de garantir la pràctica totalitat de cobertura dels alumnes, no pas de discriminar negativament els alumnes de 4t. que han nascut el primer semestre.

El Reglament, que es pot consultar a la pàgina web de l'ATM (<http://www.atm.cat/web/index.php>), defineix el títol de transport i les seves condicions d'ús.

Valoració i conclusions

L'ampliació de l'edat d'ús de la targeta T-12 va ser objecte de tractament des d'aquesta Sindicatura arran de diferents queixes rebudes l'any 2015, entre elles la corresponent a l'expedient 626/15. Amb motiu del seu tractament i estudi, aquesta síndica va conèixer que la proposta d'ampliació de l'edat d'ús de la T-12 ja havia estat recollida dins l'informe participatiu (Propostes dels grups i de les comissions de treball

2013-2014 del Consell Municipal de Benestar Social (E.1. Millora de les polítiques locals en la infància. Pàgina 55 del document). Entre altres aspectes, com ara relatius al tractament de les sancions, es proposava ampliar la targeta de transport públic T-12 fins als 17 anys, i es proposava que l'Ajuntament assumís la despesa fins que des de l'ATM s'hi dones resposta.

En el marc de la Sessió de la Comissió de Qualitat de Vida, Igualtat, Joventut i Esports, el 12/12/2014, la Regidoria corresponent va presentar l'informe participatiu, que incloïa la Memòria del consell de Benestar Social 2013-2014. Entre altres aspectes, es va fer menció a l'estudi de la comissió de treball sobre l'impacte de la crisi en la infància i la igualtat d'oportunitats, que va generar diferents alternatives i accions. Així mateix, en l'informe anual d'aquesta Sindicatura corresponent a l'any 2015 ja es feia especial incidència en aquesta ampliació, la qual havia estat incorporada als diferents programes polítics a les eleccions.

També es va constatar que l'edat d'utilització de la T-12 havia estat tractada al Parlament de Catalunya. De fet el Diari de Sessions del Parlament de Catalunya del dia 1/7/15 recollia l'aprovació per part de la Comissió de Territori i Sostenibilitat per unanimitat, la proposta de resolució sobre l'extensió de la validesa de la targeta de transport T-12 fins als 16 anys (tram. 250-01572/10), la qual, presentada pel grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa als efectes que el Parlament instés el Govern a fer les gestions pertinents perquè l'ATM estengués la validesa de la targeta T-12 fins als 16 anys d'edat.

A més a més, aquesta petició havia estat objecte de demanada per part de diferents plataformes ciutadanes (Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona, Consell de Treball Econòmic i Social...) que fonamentaven la sol·licitud en el fet que l'edat mínima de treball és els 16 anys, de manera que fins a aquesta edat els alumnes estan en època d'escolarització obligatòria, fent ESO, a banda de no tenir ingressos propis i dependre de llurs famílies.

En aquell moment, desembre del 2015, des d'aquesta Sindicatura, ja es valorava, sobretot per a la franja de 16 a 18 anys, mentre no s'establís la gratuïtat del transport, que es poguessin preveure altres títols socials per als joves, per exemple de caràcter mensual, que no impliquessin ni una forta inversió per a la seva adquisició ni haver de ser portadors de targetes que tenen un elevat import, com segueix succeint actualment amb la T-Jove, de 125 € d'import trimestral, per a 1 zona, per a menors de 25 anys.

El canvi del Reglament ha generat algunes queixes i consultes a aquesta Sindicatura des de la perspectiva del greuge comparatiu que fomenta el fet d'establir com a data de finalització d'ús del títol de transport el 31 de desembre de l'any en què es compleixen els 16 anys de manera universal.

En relació amb les condicions d'ús i la data de caducitat del títol, tot i la resposta facilitada des de l'ATM a aquesta Sindicatura amb motiu de l'expedient de queixa 249/17, des d'aquesta institució es continua considerant que l'anterior criteri de finalització de l'ús del títol de transport, d'acord amb la data de naixement, era més equitatiu per a tots els noi i noies, ja que tenien les mateixes condicions econòmiques i temps de gaudiment.

Aquesta Sindicatura, tot i entendre que amb l'actual ampliació de l'edat d'ús de la T-16 es dona resposta en part a les demandes efectuades de de la ciutadania, així com des d'aquesta Sindicatura, considera que les actuals condicions generen **importants greuges comparatius entre els menors que compleixen els anys a començaments d'any, que tindran tot un any per fer ús del nou títol, respecte d'aquells nascuts a finals d'any, els quals sols es beneficiaran de l'ús de la T-16**

el temps que resti de marge, que pot arribar a l'extrem d'un sol dia per als nascuts el dia 31 de desembre.

Per tant, aquesta síndica reitera les recomanacions ja efectuades dins l'expedient 626/15, i més recentment el 249/17, així com els respectius informes anuals, on s'instava l'ampliació dels beneficis de la gratuïtat del transport fins a la majoria d'edat i la flexibilització de les condicions d'ús i de preus dels títols de transports per a joves

I, per tant, emeto la següent

DECISIÓ

- Estimar en part la queixa ja que, tot i que s'ha produït l'ampliació de l'obertura fins a la data en què es compleixen 16 anys d'edat, aquesta mesura genera greuges comparatius entre els seus usuaris.
- Reiterar la recomanació ja efectuada dins l'expedient 249/17 a la representació municipal a l'ATM, als efectes que es demani la modificació de l'actual Reglament de la T-16 en relació amb la condició que limita la finalització del seu ús, de manera que no generi greuges comparatius amb motiu de la data de naixement i que doni cobertura de manera igualitària a tots els beneficiaris fins al dia del compliment dels 17 anys.
- Reiterar les recomanacions ja efectuades en el marc de l'expedient 626/15 als efectes d'instar la revisió de les condicions d'ús dels títols de transport per a joves, com el pas d'un títol trimestral a mensual durant el temps que s'estigui treballant per a la implantació de la nova T-Mobilitat i fins a la gratuïtat o noves tarifes per als menors d'edat.

Aquesta decisió es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 7 de desembre de 2017